

ZALECENIE RADY

z dnia 21 czerwca 2013 r.

mające na celu likwidację nadmiernego deficytu budżetowego w Hiszpanii

(2013/C 180/02)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 126 ust. 7,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 126 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) państwa członkowskie unikają nadmiernego deficytu budżetowego.
- (2) Pakt stabilności i wzrostu opiera się na dążeniu do zapewnienia dobrego stanu finansów państwa jako środka służącego umocnieniu warunków stabilności cen oraz silnego, trwałego wzrostu gospodarczego, sprzyjającego tworzeniu nowych miejsc pracy.
- (3) W dniu 27 kwietnia 2009 r., zgodnie z art. 104 ust. 6 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE), Rada podjęła decyzję, w której stwierdziła istnienie nadmiernego deficytu w Hiszpanii, i wydała zalecenie skorygowania nadmiernego deficytu najpóźniej do 2012 r. ⁽¹⁾ („zalecenie Rady z dnia 27 kwietnia 2009 r.”), zgodnie z art. 104 ust. 7 TWE oraz art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu ⁽²⁾.
- (4) W dniu 2 grudnia 2009 r., zgodnie z art. 3 ust. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 1467/97, Rada stwierdziła, że Hiszpania podjęła skuteczne działania oraz że po przyjęciu zalecenia Rady z dnia 27 kwietnia 2009 r. wystąpiły nieprzewidziane niekorzystne zdarzenia gospodarcze niosące poważne negatywne konsekwencje dla finansów publicznych. W szczególności poważne negatywne konsekwencje budżetowe miało znaczne pogorszenie się perspektyw wzrostu gospodarczego w następstwie światowego kryzysu gospodarczo-finansowego. W związku z tym, na podstawie art. 126 ust. 7 TFUE, Rada podjęła decyzję o przyjęciu zmienionego zalecenia skorygowania nadmiernego deficytu najpóźniej do 2013 r. w sposób wiarygodny i trwały poprzez podjęcie działań w perspektywie średniookresowej („zalecenie Rady z dnia 2 grudnia 2009 r.”).

(5) W dniu 15 czerwca 2010 r. Komisja stwierdziła, że zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 2 grudnia 2009 r. Hiszpania podjęła skuteczne działania w celu zmniejszenia deficytu budżetowego do poziomu poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 3 % PKB, i uznała w związku z tym, że nie ma potrzeby podjęcia kolejnych kroków przewidzianych w ramach procedury nadmiernego deficytu.

(6) W dniu 10 lipca 2012 r., zgodnie z art. 3 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 1467/97, Rada stwierdziła, że podjęto wprawdzie skuteczne działania, jednakże po przyjęciu zalecenia Rady z dnia 2 grudnia 2009 r. wystąpiły nieprzewidziane niekorzystne zdarzenia gospodarcze niosące poważne negatywne konsekwencje dla finansów publicznych. W szczególności pogorszenie perspektyw wzrostu gospodarczego i jego zmieniona struktura, w której mniejszą rolę odgrywają składniki prowadzące do wysokich wpływów podatkowych, miało bardzo negatywny wpływ na budżet. W związku z tym Rada przyjęła zmienione zalecenie na podstawie art. 126 ust. 7 TFUE („zalecenie Rady z dnia 10 lipca 2012 r.”), w którym zaleciła Hiszpanii skorygowanie nadmiernego deficytu najpóźniej do 2014 r. Aby zmniejszyć do 2014 r. nominalny deficyt budżetowy do poziomu poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 3 % PKB, Hiszpanii zalecono osiągnięcie poprawy salda strukturalnego o 2,7 % PKB w 2012 r., 2,5 % PKB w 2013 r. oraz 1,9 % PKB w 2014 r., w oparciu o zaktualizowaną prognozę służb Komisji z wiosny 2012 r. Docelowe wartości deficytu nominalnego zostały ustalone w wysokości 6,3 % PKB w 2012 r., 4,5 % PKB w 2013 r. oraz 2,8 % PKB w 2014 r. Hiszpanii zalecono również wdrożenie środków przewidzianych w budżecie na 2012 r. oraz w planach odzyskania równowagi budżetowej przyjętych przez wspólnoty autonomiczne, a także uchwalenie do końca lipca 2012 r. zapowiedzianego wieloletniego planu budżetowego na lata 2013–2014, obejmującego średniookresową strategię budżetową, który szczegółowo precyzowałby środki o charakterze strukturalnym niezbędne do skorygowania nadmiernego deficytu do 2014 r.

(7) W dniu 14 listopada 2012 r. Komisja – w oparciu o prognozę służb Komisji z jesieni 2012 r. – stwierdziła, że Hiszpania podjęła skuteczne działania zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 10 lipca 2012 r. i że w związku z tym nie jest konieczne podjęcie dalszych kroków w ramach procedury nadmiernego deficytu.

(8) Zgodnie z art. 3 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 1467/97 Rada, działając na zalecenie Komisji, może podjąć decyzję o wydaniu zmienionego zalecenia na mocy art. 126 ust. 7 TFUE w przypadku, gdy podjęto skuteczne działania, lecz po przyjęciu pierwotnego zalecenia wystąpiły nieprzewidziane niekorzystne zdarzenia gospodarcze niosące poważne negatywne konsekwencje dla finansów publicznych. Zgodnie z art. 3 ust. 5 tego rozporządzenia, wystąpienie nieprzewidzianych niekorzystnych zdarzeń

⁽¹⁾ Wszelkie dokumenty związane z procedurą nadmiernego deficytu budżetowego w Hiszpanii są dostępne na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/spain_en.htm

⁽²⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 6.

- gospodarczych niosących poważne negatywne konsekwencje dla finansów publicznych należy poddać ocenie w kontekście prognozy gospodarczej stanowiącej podstawę zalecenia Rady.
- (9) Zgodnie z art. 126 ust. 7 TFUE oraz art. 3 rozporządzenia (WE) nr 1467/97 Rada zobowiązana jest skierować do danego państwa członkowskiego zalecenia mające na celu likwidację nadmiernego deficytu w oznaczonym terminie. W zaleceniu określa się termin maksymalnie sześciu miesięcy na podjęcie przez dane państwo członkowskie skutecznych działań w celu skorygowania nadmiernego deficytu. W zaleceniu dotyczącym skorygowania nadmiernego deficytu Rada wzywa również dane państwo członkowskie do osiągnięcia rocznych celów budżetowych, które – w oparciu o prognozę stanowiącą podstawę zalecenia – są spójne z minimalną roczną poprawą salda strukturalnego – tj. salda w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne i z pominięciem skutków działań jednorazowych i innych środków tymczasowych – o co najmniej 0,5 % PKB, rozumiane jako wartość odniesienia. Zgodnie z art. 9 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro⁽¹⁾, Hiszpania powinna przedstawić program partnerstwa gospodarczego.
- (10) Po krótkotrwałym ożywieniu w 2011 r. gospodarka ponownie popadła w recesję i począwszy od trzeciego kwartału 2011 r. odnotowuje spadek realnego PKB w ujęciu kwartalnym. W ujęciu rocznym w 2012 r. PKB spadł o 1,4 %. Zgodnie z wiosenną prognozą służb Komisji z 2013 r. recesja utrzyma się w 2013 r., a dodatni eksport netto wciąż jeszcze nie będzie w stanie zrównoważyć utrzymującego się załamania popytu wewnętrznego. PKB ma się ustabilizować dopiero pod koniec 2013 r. Przewiduje się zatem spadek realnego PKB o 1,5 % w 2013 r., a następnie jego wzrost o 0,9 % w 2014 r. (przy założeniu niezmiennego kursu polityki). Gdy Rada przyjmowała ostatnie zalecenie zakładano, że realny PKB zmniejszy się o 1,9 % i 0,3 % odpowiednio w latach 2012 i 2013, a następnie wzrośnie o 1,1 % w 2014 r. Mniejszy spadek PKB w 2012 r. wynikał głównie z nieznacznie wyższej odporności popytu krajowego, osiągniętej prawdopodobnie również dzięki zastrzykom płynności poprzez program spłaty przez wspólnoty autonomiczne i samorządy lokalne zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług narosłych przed dniem 1 stycznia 2012 r. (27,4 mld EUR, czyli 2,6 % PKB). Jeśli chodzi o lata 2013 i 2014, prognoza służb Komisji z wiosny 2013 r. przewiduje znaczny spadek realnego PKB w 2013 r. i niewielkie ożywienie w 2014 r. Obejmuje to ostry spadek popytu wewnętrznego w obu tych latach, a także bardziej długotrwały spadek zatrudnienia. Pogorszenie perspektyw makroekonomicznych jest częściowo powiązane z dodatkowymi działaniami konsolidacyjnymi zawartymi w planie budżetowym na lata 2013–2014, a także w budżecie na 2013 r.
- (11) Zgodnie z prognozą służb Komisji z wiosny 2013 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł w 2012 r. 10,6 % PKB, w porównaniu z wartością docelową procedury nadmiernego deficytu wynoszącą 6,3 % PKB wskazaną zarówno przez rząd, jak i w zaleceniu, oraz z poziomem 9,4 % PKB w 2011 r. Z uwzględnieniem korekty z tytułu transferów kapitałowych dla banków (które są uznawane za działania jednorazowe), odnośne poziomy deficytu wyniosły 7 % i 9 % PKB odpowiednio w latach 2012 i 2011. Spadek salda nominalnego odpowiada poprawie salda pierwotnego o 2,4 punktu procentowego (w ujęciu pomniejszonym o transfery kapitałowe na rzecz banków), w kontekście kurczenia się gospodarki i struktury wzrostu gospodarczego, w której niewielką rolę odgrywają składniki prowadzące do wysokich wpływów podatkowych. W wiosennej prognozie służb Komisji z 2013 r. odnotowano spadek deficytu strukturalnego o 1,8 punktu procentowego w 2012 r. w porównaniu z zaleceniem jego obniżenia o 2,7 punktu procentowego. Uwzględniając nieznaczną korektę w dół produktu potencjalnego dokonaną od czasu ostatniego zalecenia Rady, zakładany wysiłek fiskalny nie uległby zmianie. Na zakładane pogorszenie salda strukturalnego bardzo duży wpływ miał jednak niespodziewany spadek dochodów, który wyniósł 1,0 punktu procentowego. Ogólnie rzecz biorąc i uwzględniając powyższe skutki, szacuje się, że skorygowany wysiłek fiskalny wzrośnie do 2,9 punktu procentowego, czyli powyżej zalecanego poziomu konsolidacji w zaleceniu Rady z dnia 10 lipca 2012 r. Przekroczenie celów budżetowych w 2012 r. wynika z wprowadzenia środków służących dokapitalizowaniu oraz z kombinacji niższych niż oczekiwano dochodów (biorąc pod uwagę wpływ działań dyskrejonalnych oraz efekt bazy) i wyższego zużycia pośredniego i transferów socjalnych. Struktura wzrostu gospodarczego, w której mniejszą rolę odgrywają składniki prowadzące do wysokich wpływów podatkowych, i dalsze pogorszenie sytuacji na rynku pracy doprowadziły do dużego spadku dochodów, w szczególności z tytułu podatków bezpośrednich i pośrednich, jak również do wyższych wydatków socjalnych. W 2012 r. w Hiszpanii przyjęto istotne działania konsolidacyjne w wysokości około 4 % PKB, w tym około 1 1/2 % PKB po stronie dochodów oraz 2 1/2 % PKB po stronie wydatków. Środki te częściowo zrekompensowały również trwające pogarszanie się salda strukturalnego ze względu na rosnące płatności z tytułu odsetek oraz wyższe transfery socjalne.
- (12) W 2013 r. zgodnie z prognozą służb Komisji z wiosny 2013 r. deficyt budżetowy obniżył się do poziomu 6,5 % PKB, w porównaniu z wartością docelową w zaleceniu wynoszącą 4,5 % PKB. Oczekuje się poprawy salda pierwotnego o 4,5 punktu procentowego (0,9 punktu procentowego w ujęciu pomniejszonym o transfery kapitałowe na rzecz banków). Zgodnie z ostatnim zaleceniem Rady rząd Hiszpanii przedstawił w sierpniu 2012 r. wieloletni plan budżetowy na lata 2013–2014, w którym określono niektóre elementy strategii konsolidacji w perspektywie średniookresowej. Ogółem prognozuje się, że w 2013 r. wpływ działań dyskrejonalnych na budżet będzie rzędu 1 % PKB po stronie wydatków oraz około 1 1/2 % PKB po stronie dochodów. Oczekiwane odchylenie od docelowej wartości salda budżetowego wynoszące 2 % PKB w porównaniu z wartością

(1) Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11.

docelową w zaleceniu jest po części skutkiem gorszej sytuacji wyjściowej. Jednakże głównym czynnikiem powodującym odchylenie jest niekorzystna struktura wzrostu gospodarczego, charakteryzująca się silniejszym niż przewidywano w zaleceniu Rady z dnia 10 lipca 2012 r. załamaniem spożycia prywatnego i gorszą sytuacją na rynku pracy. W wiosennej prognozie służb Komisji z 2013 r. przewidziano dalszy spadek deficytu strukturalnego o 1,1 punktu procentowego w 2013 r. w porównaniu z zaleceniem jego ograniczenia o 2,5 punktu procentowego. Po dokonaniu odpowiedniej korekty w związku ze zmianą zakładanego wzrostu potencjalnego i większym od oczekiwanego spadkiem dochodów zakładany wysiłek fiskalny ulegnie poprawie o 1,4 punktu procentowego, dzięki czemu skorygowany wysiłek fiskalny wyniesie 2,5 % PKB, co jest zgodne z poziomem konsolidacji zalecanym w zaleceniu Rady z dnia 10 lipca 2012 r. W swoim programie stabilności z 2013 r. rząd Hiszpanii ogłosił docelowy poziom deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych w wysokości 6,3 % PKB w 2013 r., co ma zostać osiągnięte dzięki dodatkowym działaniom konsolidacyjnym w wysokości około 3 mld EUR (0,3 % PKB), które nie zostały jeszcze przyjęte i wdrożone.

- (13) Zgodnie z prognozą służb Komisji z wiosny 2013 r. przewiduje się, że deficyt nominalny wzrośnie w 2014 r. do 7 % PKB w porównaniu z poziomem docelowym określonym w zaleceniu na poziomie 2,8 % PKB. Przewiduje się, że deficyt pierwotny wzrośnie o 0,4 % PKB. Niezależnie od efektu bazy, spodziewane odchylenie w stosunku do wartości docelowej wynika głównie z wygaśnięcia środków tymczasowych podjętych w latach poprzednich oraz z faktu, iż w wieloletnim planie budżetowym przedstawionym w sierpniu 2012 r. działań konsolidacyjnych planowanych na 2014 r. nie sprecyzowano na tyle dokładnie, by można je było uwzględnić w prognozie służb Komisji. Ponadto w strukturze wzrostu gospodarczego w dalszym ciągu małą rolę będą odgrywały składniki prowadzące do wysokich wpływów podatkowych, a wpływy ze składek na ubezpieczenie społeczne i podatków pośrednich nie będą rosły w pełni proporcjonalnie do nominalnego PKB. Nadal będą również rosły płatności z tytułu odsetek ze względu na wyższy poziom zadłużenia. Zgodnie z prognozą służb Komisji z wiosny 2013 r. deficyt strukturalny wzrośnie w 2014 r. o 1,1 punktu procentowego, zamiast zgodnie z zaleceniem spaść o 1,9 % PKB. Po dokonaniu odpowiedniej korekty w związku ze zmianą zakładanego wzrostu potencjalnego i nieoczekiwanym spadkiem dochodów różnica ta zwiększa się o dalsze 0,2 punktu procentowego.
- (14) W odniesieniu do zarządzania budżetem poczyniono znaczne postępy w zakresie sprawozdawczości dotyczącej wykonania budżetu na szczeblach administracji publicznej poniżej szczebla centralnego. Nie wdrożono jednak w pełni skutecznie przepisów ustawy o stabilności budżetowej dotyczących mechanizmu wczesnego ostrzeżenia i mechanizmu naprawczego służących ograniczeniu odchyleń od celów budżetowych, a przejrzystość w zakresie ich wdrażania mogłaby ulec poprawie. Mimo postępu osiągniętego w kategoriach sprawozdawczości budżetowej na szczeblu regionalnym osiągnięcie wyższego stopnia przejrzystości budżetowej będzie wymagało obszerniejszego, spójniejszego i szybszego przekazywania danych, w tym planów budżetowych,

skonsolidowanych na poziomie sektora instytucji rządowych i samorządowych zgodnie z europejskim systemem rachunków narodowych i regionalnych. Wciąż nie powołano rady budżetowej posiadającej pełną niezależność instytucjonalną i finansową.

- (15) W 2012 r. dług brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrósł do około 84 % PKB w porównaniu z przewidywanym w zaktualizowanej prognozie służb Komisji z wiosny 2012 r. poziomem 80,9 % PKB. Wzrost wskaźnika zadłużenia spowodowany był wyższym niż zakładano deficytem, niższym wzrostem nominalnego PKB, kosztami operacji dokapitalizowania banków i spłatą zaległych zobowiązań administracji publicznej. Zgodnie z prognozą służb Komisji z wiosny 2013 r. przewiduje się, że stosunek długu do PKB dalej wzrośnie i przy założeniu niezmiennego kursu polityki przekroczy 95 % w 2014 r., a tym samym przekroczy we wszystkich tych latach wartość referencyjną określoną w Traktacie.
- (16) W dniu 10 kwietnia 2013 r. Komisja, na podstawie przeprowadzonej w 2013 r. szczegółowej oceny sytuacji Hiszpanii w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej⁽¹⁾, stwierdziła, że w Hiszpanii występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej. Korekta tych zakłóceń, które narosły w latach dobrej koniunktury, a w szczególności absorpcja bardzo wysokich poziomów zadłużenia prywatnego i zagranicznego, ma poważne negatywne konsekwencje dla wzrostu gospodarczego, stabilności finansowej i finansów publicznych. Trwała korekta nadmiernego deficytu budżetowego w perspektywie średniookresowej wymaga jednocześnie zarówno osiągania postępu w zakresie likwidacji zakłóceń równowagi makroekonomicznej, jak i – ułatwiającej ten proces – kontynuacji reform strukturalnych służących wsparciu wzrostu gospodarczego i zatrudnienia oraz zmniejszeniu ograniczeń strukturalnych hamujących procesy dostosowawcze.
- (17) Zgodnie z prognozą służb Komisji z wiosny 2013 r. Hiszpania nie osiągnie nominalnych celów budżetowych ustalonych w zaleceniu Rady z dnia 10 lipca 2012 r. Jednakże w latach 2012 i 2013 Hiszpania podjęła wysiłek strukturalny, który, biorąc pod uwagę nieprzewidziane niekorzystne zdarzenia gospodarcze w porównaniu z sytuacją w chwili wydania zalecenia Rady, jest zgodny z zaleceniem Rady z dnia 10 lipca 2012 r. Te nieprzewidziane niekorzystne zdarzenia gospodarcze pociągają za sobą poważne negatywne konsekwencje dla finansów publicznych. W szczególności znaczny spadek dochodów związany z trwającymi procesami zmiany struktury wzrostu gospodarczego, w której mniejszą rolę odgrywają składniki prowadzące do wysokich wpływów podatkowych, oraz wynikający z tego negatywny wpływ na elastyczność dochodów doprowadziły do znacznego pogorszenia sytuacji budżetowej. Ponadto recesja gospodarcza miała bardzo negatywny wpływ na zatrudnienie i spowodowała gwałtowny wzrost bezrobocia. Biorąc pod uwagę wszystkie te czynniki, a także konieczność skorygowania nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej, niosących

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2013/op134_en.htm

- poważne negatywne konsekwencje dla finansów publicznych, przedłużenie terminu korekty nadmiernego deficytu w Hiszpanii o dwa lata, czyli do 2016 r. zamiast przewidzianego co do zasady w pakcie stabilności i wzrostu jednorocznego przedłużenia, wydaje się uzasadnione w świetle paktu stabilności i wzrostu.
- (18) W kontekście dużej niepewności co do rozwoju sytuacji gospodarczej i budżetowej cel budżetowy, który według zalecenia ma zostać osiągnięty w ostatnim roku okresu korekty, powinien zostać ustalony na poziomie znacznie poniżej wartości referencyjnej w celu zagwarantowania skutecznego i trwałego osiągnięcia korekty w wyznaczonym terminie.
- (19) Pośrednie wartości docelowe deficytu nominalnego prowadzące do korekty nadmiernego deficytu najpóźniej do 2016 r. zostały ustalone na poziomie 6,5 % PKB w 2013 r., 5,8 % PKB w 2014 r., 4,2 % PKB w 2015 r. oraz 2,8 % PKB w 2016 r. Osiągnięcie tych wartości docelowych wymaga rocznej poprawy salda pierwotnego (bez uwzględnienia działań jednorazowych) na poziomie średnio 1,3 % PKB w latach 2013–2016, oraz – w oparciu o prognozę służb Komisji z wiosny 2013 r. obejmującą okres do 2016 r. – poprawy strukturalnego salda budżetowego na poziomie 1,1 % PKB w 2013 r., 0,8 % PKB w 2014 r., 0,8 % PKB w 2015 r. i 1,2 % PKB w 2016 r. Taka bardziej stopniowa ścieżka dostosowania uwzględnia aktualną trudną sytuację gospodarczą oraz przeprowadzaną obecnie istotną transformację strukturalną hiszpańskiej gospodarki i będzie musiała być oparta na ambitnych reformach strukturalnych. W związku z tym oczekuje się, że będzie ona wspierała likwidację zewnętrznych i wewnętrznych zaburzeń równowagi makroekonomicznej, łagodziła negatywny krótkoterminowy wpływ konsolidacji budżetowej na wzrost gospodarczy, a jednocześnie będzie nadal powstrzymywała i odwracała wzrostową tendencję w zakresie długu sektora instytucji rządowych i samorządowych.
- (20) Zgodnie z prognozą służb Komisji z wiosny 2013 r. obejmującą okres do 2016 r. i opartą na założeniu kontynuacji dotychczasowej polityki wydaje się, że na tym etapie nie są potrzebne żadne dodatkowe środki w celu osiągnięcia zalecanej poprawy salda strukturalnego w 2013 r. (oraz nowej wartości docelowej deficytu na poziomie 6,5 % PKB), ale plany budżetowe na wszystkich szczeblach administracji państwowej będą musiały zostać rygorystycznie wprowadzone w życie. W latach 2014–2016 trwałe obniżenie deficytu do poziomu poniżej określonej w Traktacie wartości referencyjnej będzie wymagać wprowadzenia istotnych strukturalnych środków polityki budżetowej w uzupełnieniu środków już uwzględnionych w prognozie służb Komisji z wiosny 2013 r. Środki te, wynoszące około 2 % PKB w 2014 r., 1 % PKB w 2015 r. oraz 1 1/2 % PKB w 2016 r., powinny uwzględniać potrzebę zrekompensowania negatywnych efektów drugiej rundy, spadku produktu potencjalnego, a także rosnących płatności z tytułu odsetek oraz transferów socjalnych.
- (21) W programie stabilności z 2013 r. przewidziano ścieżkę dostosowania, która jest zasadniczo spójna z korektą nadmiernego deficytu do roku 2016 i przewiduje wartości docelowe deficytu nominalnego na poziomie 6,3 % PKB w 2013 r., 5,5 % w 2014 r., 4,1 % w 2015 r. i 2,7 % w 2016 r. W odniesieniu do 2013 r. osiągnięcie wartości docelowej jest uzależnione od wprowadzenia dodatkowych działań konsolidacyjnych w wysokości około 3 mld EUR przewidzianych w programie, które muszą jeszcze zostać w pełni sprecyzowane.
- (22) Działania konsolidacyjne powinny zapewnić trwałą poprawę salda sektora instytucji rządowych i samorządowych, mając jednocześnie na celu poprawę jakości finansów publicznych i wzmocnienie potencjału wzrostu gospodarki.
- (23) Hiszpania stoi w obliczu znacznych zagrożeń dla stabilności finansów publicznych w perspektywie średnioterminowej i średnich zagrożeń w perspektywie długoterminowej. Powrót do wyższego strukturalnego salda pierwotnego w wysokości około – 0,5 % PKB, które było osiągane średnio w okresie 1998–2012, mógłby okazać się pomocny w ograniczeniu tych zagrożeń. Przeprowadzona w 2013 r. reforma systemów wcześniejszego przechodzenia na emeryturę ma w założeniu przyczynić się do długoterminowej stabilności systemu zabezpieczenia społecznego. Wydaje się, że niezbędne jest jednak wprowadzenie dalszych środków mających na celu ograniczenie wzrostu wydatków związanych ze starzeniem się społeczeństwa, np. poprzez odpowiednie uregulowanie czynnika stabilności przewidzianego w reformie systemu emerytalnego z 2011 r., w tym poprzez zapewnienie, że wiek emerytalny zostanie podniesiony zgodnie z wydłużaniem się średniego trwania życia.
- (24) Biorąc pod uwagę zdecentralizowany charakter systemu finansów publicznych Hiszpanii, ścieżka dostosowania budżetowego powinna opierać się na wiarygodnej średniookresowej strategii konsolidacji obejmującej: (i) szczegółowy wieloletni plan budżetowy z pełną specyfikacją środków na lata 2014–2016; (ii) dalsze wzmocnienie skuteczności ram instytucjonalnych (poprzez dalsze zwiększanie przejrzystości we wdrażaniu ustawy o stabilności budżetowej, jak również poprzez powołanie niezależnej rady budżetowej); (iii) podjęcie konkretnych kroków w celu ograniczenia rosnącego deficytu strukturalnego w systemie zabezpieczenia społecznego oraz (iv) położenie większego nacisku na to, by konsolidacja sprzyjała wzrostowi gospodarczemu (w tym poprzez prowadzenie systematycznych przeglądów wydatków i systemu podatkowego).
- (25) Ocena postępów w wypełnianiu zobowiązań podjętych przez Hiszpanię w ramach procedury nadmiernego deficytu będzie dokonywana co kwartał, równoległe z okresowymi przeglądami programu wsparcia finansowego EMS udzielonego Hiszpanii na dokapitalizowanie jej instytucji finansowych⁽¹⁾ oraz zgodnie z protokołem ustaleń podpisanym w dniu 23 lipca 2012 r.

(1) http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/spain/index_en.htm

- (26) Hiszpania spełnia warunki przedłużenia terminu skorygowania nadmiernego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych określone w art. 3 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 1467/97,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

- 1) Hiszpania powinna zlikwidować obecny nadmierny deficyt do roku 2016.
- 2) Hiszpania powinna osiągnąć docelowe wartości deficytu nominalnego w wysokości 6,5 % PKB w 2013 r., 5,8 % PKB w 2014 r., 4,2 % PKB w 2015 r. oraz 2,8 % PKB w 2016 r., co odpowiada poprawie salda strukturalnego w wysokości 1,1 %, 0,8 %, 0,8 % oraz 1,2 % PKB odpowiednio w latach 2013–2016 w oparciu o prognozę służb Komisji z wiosny 2013 r. obejmującą okres do 2016 r.
- 3) Hiszpania powinna wdrożyć środki przyjęte w planach budżetowych na 2013 r. na wszystkich szczeblach administracji rządowej, pozostając w gotowości do podjęcia działań naprawczych w przypadku występowania odchyleń od planów budżetowych. Władze Hiszpanii powinny wzmocnić średniookresową strategię budżetową, doprecyzowując środki strukturalne na lata 2014–2016, które są konieczne do osiągnięcia korekty nadmiernego deficytu do 2016 r.
- 4) Rada wyznacza termin 1 października 2013 r. na podjęcie przez rząd Hiszpanii skutecznych działań oraz, zgodnie z art. 3 ust. 4a rozporządzenia (WE) nr 1467/97, na przedstawienie szczegółowego sprawozdania na temat planowanej strategii konsolidacji budżetowej, która ma służyć osiągnięciu wyznaczonych celów.

Ponadto Hiszpania powinna:

- a) wzmocnić skuteczność ram instytucjonalnych poprzez dalsze zwiększanie przejrzystości we wdrażaniu ustawy o stabilności budżetowej, jak również poprzez powołanie niezależnej rady budżetowej, która zapewniłaby analizy, doradztwo i monitorowanie zgodności polityki budżetowej z krajowymi i unijnymi przepisami budżetowymi;
- b) podjąć konkretne kroki w celu ograniczenia rosnącego deficytu strukturalnego w systemie zabezpieczenia społecznego oraz
- c) położyć większy nacisk na to, by konsolidacja sprzyjała wzrostowi gospodarczemu, w tym poprzez prowadzenie systematycznych przeglądów wydatków i systemu podatkowego.

Ponadto, aby zapewnić udaną realizację strategii konsolidacji budżetowej, ważne będzie wsparcie konsolidacji budżetowej kompleksową reformą strukturalną, zgodnie z zaleceniami Rady skierowanymi do Hiszpanii w kontekście europejskiego semestru i procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej.

Niniejsze zalecenie skierowane jest do Królestwa Hiszpanii.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 21 czerwca 2013 r.

W imieniu Rady
M. NOONAN
Przewodniczący